

STROKOVNJAK SVETUJE

Kaj storiti z delnicami

OB UKINITVI REGISTRSKIH RAČUNOV

S 1. 1. 2017 bo konec brezplačnega imetništva vrednostnih papirjev, saj se t. i. registrski računi s koncem leta 2016 ukinjajo. Ker ima registrski račun še več kot 260.000 Slovencev, je precejšnja verjetnost, da ga imate tudi vi. In na njem se morda skriva denar, za katerega sploh ne veste.

Izplača se vam preveriti, ali ste med lastniki vrednostnih papirjev, za katere ne veste, v nadaljevanju pa si preberite, kaj z njimi storiti. Naj najprej razčistimo najbolj očitno. Da, obstaja veliko Slovencev, ki ne vedo, kaj je registrski račun. In ne vedo, da so na njem vrednostni papirji. In sploh ne vedo, kaj bi z njimi. To je posledica prehoda iz socializma v kapitalizem, ko smo Slovenci v zameno za certifikate pridobili delnice. Zato najprej preverite, ali ste med njimi tudi vi.

Kako preveriti, ali imamo registrski račun in na njem vrednostne papirje?

Enkrat letno lahko brezplačni izpis stanja zahtevate prek spletne povezave <https://storitve.kdd.si/UvodnaLetni.aspx> ali pa osebno na

sedežu KDD (Tivolska cesta 48, Ljubljana). Če niste prepričani, preverite, saj vam spletna izpolnitev zahtevka vzame manj kot minuto. Pridobitev izpisa pa je šele prvi korak, saj morate nato vrednostne papirje prenesti na trgovni račun, ki ga lahko odprete pri eni izmed borznih hiš, pooblaščenih bank ali pri odvisnem borznem posredniku. Če je vrednost papirjev manjša od 50 evrov in še nimate odprtega trgovnega računa, se vam nič od tega ne izplača, saj stroški odpiranja trgovnega računa, prenosa in nato prodaje dosežajo okoli 50 evrov ali več (če je skupna vrednost višja). V tem primeru lahko vrednostne papirje opustite in o tem obvestite KDD. Če ne storite ničesar ali zamudite rok, pa bodo papirji preneseni na sodišče, ki vam

bo določilo rok, v katerem jih lahko prevzamete. Če jih ne boste prevzeli, jih boste po preteku roka dokončno izgubili.

Denar, za katerega ne vem, leži na registrskem računu?

Res je, mogoče imate denar, za katerega ne veste! To je, prvič, posledica osamosvojitve, ko nam je država razdelila premoženje v obliki certifikatov, ki smo jih lahko vložili v podjetja in investicijske družbe ter na njih pozabili. Drugič, to je posledica izredno nizke stopnje finančne pismenosti, tj. pomanjkanja znanja o temah, povezanih s financami, kar je rak rana vseh izobraževalnih sistemov, ne samo v Sloveniji, temveč po vsem svetu. To dokazuje tudi obsežna raziskava finančne pismenosti, ki smo jo v letu 2015 izvedli v okviru Zavoda Vem, da ne vem in je pokazala, da le majhen odstotek izmed 25.911 sodelujočih odraslih Slovencev pozna osnovna pravila investiranja, kot je razvidno s spodnje slike.

Kaj storiti z delnicami, če jih imam?

Dolgoletno pasivno lastništvo delnic, ne da bi pri tem spremljali poslovanje podjetja in gibanje cene delnic, ni smotno. Bolje je denar naložiti v banko, saj se s tem izognemo nepredvidenim šokom, katerih posledica je lahko tudi izguba vložene denarja. Ni treba daleč v zgodovino, saj se še vsi spomnimo klavnega konca množičnega kupovanja delnic banke NKBM, ko so vsi, ki jih niso pravočasno prodali, izgubili večji del vložka, nekateri na koncu celo vse. Kot pri vsakem opravilu je tudi pri investiranju smiselno slediti osnovnim pravilom, z upoštevanjem katerih je verjetnost doseganja donosov bistveno višja kot sicer.

1. PRAVILO

Izogibaj se naložbam, ki jih ne razumeš.

Če torej ne poznate delnic in pravic, ki izvirajo iz njih, bi se o tem, še pred investicijo, morali poučiti. To vam bo vzelo nekaj dni ali pa posvet ali dva pri neodvisnem svetovalcu. Najbolj enostaven način je, da obiščete kakšno izobraževalno delavnico in to kombinirate s prebiranjem strokovne literature na to temo.

2. PRAVILO

Večji ko je pričakovan donos, bolj tvegana je naložba.

Izogibajte se naložbam, ki obljublajo previsoke donose. Donose, ki presegajo 12 % letno, je, za povprečnega vlagatelja, dolgoročno nemogoče ustvarjati. Če vam kdo obljublja več kot 1 % mesečno ali 12 % letno, se raje obrnite stran.

3. PRAVILO

Nikar ne pozabite na spremljanje naložb in prilagajanje naložbenega portfelja razmeram na trgu.

Če želimo dosegati stabilnejše in višje donose kot večina, moramo spremljati in revidirati svoj naložbeni portfelj. Seveda ga je najprej treba vzpostaviti. Še prej pa je treba določiti naložbeno strategijo. Pri revidiranju naložbenega portfelja je tako smiselno zasledovati svetovne trende in naložbeni portfelj usmerjati v nasprotno smer, kot to počne večina. To pomeni, da v času največje panike na delniških trgih, ko marsikdo obupa, kupujemo delnice, namesto da bi jih prodajali, in obratno. To ne pomeni, da se na spremembe na trgih odzivamo dnevno in aktivno trgujemo, temveč so menjave učinkovite le, če jih opravljamo periodično.

4. PRAVILO

Razpršite premoženje med različne vrste naložb in različne upravljavce.

Vzemimo za primer, da se odločite delnice, ki ste jih našli na registrskem računu, prodati in sredstva investirati v vzajemne sklade. Pri tem je smiselno sredstva razpršiti tako med delniške kot obvezniške sklade, na razvite kot tudi razvijajoče se trge in tudi med več upravljavcev. A to še ni dovolj. Na našem naložbenem portfelju je prostor še za kakšne druge finančne produkte, ne samo vzajemne sklade. Katere produkte bomo izbrali, je odvisno predvsem od naše finančne pismenosti, ponudbe in višine sredstev, ki jih imamo na voljo.

5. PRAVILO

Pazite na stroške! Primerjajte podobne naložbe med seboj in izberite tisto z nižjimi stroški.

Stroški pomembno vplivajo na donosnost vsake naložbe. Zato je smiselno med množico podobnih naložb izbrati tiste, ki imajo najnižje stroške. Že sam prenos vrednostnih papirjev z registrskega računa na trgovni prinese nekaj stroškov. A ko govorimo o investiranju, se navadno srečamo z različnimi vrstami stroškov, ki različno vplivajo na donosnost. Nekateri so enkratni (npr. vstopni, izstopni), druge pa plačujemo stalno (npr. upravljavska provizija), ne da bi se tega zavedali. Prav takšni stroški pa najbolj vplivajo na končni izpljen. Poleg teh pa med stroške spadajo tudi davki! Zato pred morebitno prodajo delnic, ki ste jih našli na registrskih računih, preverite tudi obdavčitev. Če ste delnice pridobili z menjavo certifikatov, davka na dobiček ni, sicer pa je obdavčitev kapitalskih dobičkov za rezidente Slovenije regresivna. Prvih pet let velja 25 %, naslednjih 5 let 15 %, po 10 letih 10 %, po 15 letih 5 %, po 20 letih lastništva pa davka ni več treba plačati.

le **2%** je sposobnih samostojnega upravljanja z družinskim proračunom

le **3%** pozna osnovna pravila investiranja

le **4%** pozna pomen zaščite in štiri stebre socialne varnosti

le **6%** ima osnovno znanje kako se lotiti varčevanja

VEM, DA NE VEM

BREZPLAČNI PRENOS DO 30. 9. 2016*

www.abanka.si | SIB@abanka.si | (01) 47 18 183

Ne pozabite na certifikatske delnice pri KDD!

Ukinitve registrskih računov je blizu, ugodna rešitev še bližje. Brezplačno odprite trgovni račun in do 30. 9. 2016 izkoristite *brezplačni prvi prenos ene vrste vrednostnih papirjev v katerikoli poslovalnici Abanke. Prijazno, preprosto in hitro.

Opozorilo: Sporočilo je namenjeno izključno informiranju strank s ponudbo storitev borznega posredovanja Abanke in ne predstavlja priporočila, vabila ali ponudbe za nakup ali prodajo finančnih instrumentov. Informacije v zvezi s storitvijo borznega posredovanja se nahajajo v Pravilih poslovanja s finančnimi instrumenti, ki so na voljo v Sektorju investicijskega bančništva, Slovenska 58, 1517 Ljubljana in na vseh poslovalnicah Abanke ali na internetni strani banke www.abanka.si/nalozbe/.

ABANKA
Banka prijaznih ljudi